

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2018/302 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 28 февруари 2018 година

за преодоляване на необоснованото блокиране на географски принцип и на други форми на дискриминация въз основа на националността, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите в рамките на вътрешния пазар и за изменение на регламенти (ЕО) № 2006/2004 и (ЕС) 2017/2394 и Директива 2009/22/ЕО

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) За реализирането на пълния потенциал на вътрешния пазар като пространство без вътрешни граници, в което е гарантирано свободното движение, наред с другото, на стоки и услуги, не е достатъчно между държавите членки да се премахнат само държавните граници. Това премахване може да бъде обезсмислено от частни субекти, които поставят препятствия, несъвместими със свободите на вътрешния пазар. Това се случва, когато търговци, извършващи дейност в една държава членка блокират или ограничават достъпа до техния онлайн интерфейс, като например уебсайтове и приложения, за клиенти от други държави членки, желаещи да осъществяват трансгранични сделки (практика, известна като „блокиране на географски принцип“). Това се случва и когато определени търговци прилагат различни общи условия за достъп до техните стоки и услуги за клиенти от други държави членки както онлайн, така и офлайн. Макар че подобно различно третиране може да бъде обосновано в някои случаи, в други случаи с някои практики на търговците се отказва достъп или се ограничават достъпът до стоки или услуги на клиенти, желаещи да осъществяват трансгранични сделки, или някои търговци прилагат различни общи условия за достъп в тази връзка, които не са обективно обосновани.
- (2) Съществуват различни причини, поради които дружествата, и по-специално микропредприятията и малките и средните предприятия (МСП), прилагат различни общи условия за достъп. В много случаи различаващата се правна среда, съществуващата правна несигурност, свързаните рискове по отношение на приложимите закони за защита на потребителите, законодателството за опазване на околната среда или относно етикетването, проблемите с данъчното облагане и във фискалната област, разходите за доставка или езиковите изисквания допринасят за нежеланието на търговците да имат търговски отношения с клиенти от други държави членки. В други случаи търговци изкуствено сегментират вътрешния пазар по вътрешните граници и възпрепятстват свободното движение

⁽¹⁾ ОВ С 34, 2.2.2017 г., стр. 93.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 6 февруари 2018 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 27 февруари 2018 г.

на стоки и услуги, като по този начин ограничават правата на клиентите и не им позволяват да се ползват от по-голям избор и оптимални условия. Тези дискриминационни практики са важен фактор, допринасящ за относително ниското равнище на трансграничните сделки в Съюза, включително в сектора на електронната търговия, което пречи за оползотворяване на пълния потенциал за растеж на вътрешния пазар. Следователно, настоящият регламент следва да изясни в кои ситуации подобно различно третиране не може да бъде обосновано, като по този начин се постигне яснота и правна сигурност за всички участници в трансгранични сделки и се гарантира, че правилата за недискриминация може да бъдат ефективно прилагани и изпълнявани на целия вътрешен пазар. Премахването на необоснованото блокиране на географски принцип и на други форми на дискриминация въз основа на гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите може да подпомогне растежа и да увеличи избора за потребителите в рамките на целия вътрешен пазар.

- (3) Целта на настоящия регламент е да се предприемат мерки относно необоснованото блокиране на географски принцип, като се премахнат някои бариери пред функционирането на вътрешния пазар. Следва обаче да се отчете фактът, че редица различия в законодателствата на държавите членки, като например тези, които водят до наличието на различни национални стандарти или до липса на взаимно признаване или на хармонизация на равнището на Съюза, все още представляват значителни бариери за трансграничната търговия. Тези бариери продължават да водят до разпокъсаност на вътрешния пазар, като често принуждават търговците да прилагат практики за блокиране на географски принцип. Поради това Европейският парламент, Съветът и Комисията следва да продължат да предприемат мерки по отношение на тези бариери с цел намаляване на разпокъсаността на пазара и доизграждане на вътрешния пазар.
- (4) Съгласно член 20 от Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ държавите членки трябва да гарантират, че установените в Съюза доставчици на услуги не третират получателите на услуги по различен начин въз основа на тяхното гражданство или местопребиваване. Тази разпоредба обаче не беше напълно ефективна в борбата срещу дискриминацията и не доведе до достатъчно намаляване на правната несигурност. Настоящият регламент има за цел да изясни допълнително разпоредбите на член 20 от Директива 2006/123/ЕО, като установи определени ситуации, при които различното третиране въз основа на гражданство, местопребиваване или място на установяване не може да бъде обосновано съгласно посочения член. Доколкото обаче настоящият регламент е в противоречие с разпоредбите на Директива 2006/123/ЕО, приоритет следва да има настоящият регламент. Освен това необоснованото блокиране на географски принцип и други форми на дискриминация въз основа на гражданството, местопребиваването или мястото на установяване може да възникват също и в резултат на действия на търговци, установени в трети държави, които попадат извън приложното поле на посочената директива.
- (5) Следователно, за да се гарантира доброто функциониране на вътрешния пазар и да се подпомогне достъпът и свободното движение на стоки и услуги в рамките на Съюза без дискриминация въз основа на гражданство, местопребиваване или място на установяване, са необходими целенасочените мерки, определени в настоящия регламент, които предвиждат ясен, единен и ефективен набор от правила по определен брой въпроси. Тези мерки следва да имат за цел да се разшири изборът за клиентите, както и достъпът до стоки и услуги, като същевременно се отдава дължимото внимание на свободата на търговците при организирането на тяхната търговска политика в съответствие с правото на Съюза и националното право.
- (6) Целта на настоящия регламент е да се предотврати дискриминацията въз основа на гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите, включително необоснованото блокиране на географски принцип, при трансгранични сделки между търговец и клиент във връзка с продажбата на стоки и предоставянето на услуги в Съюза. С него се търси решение за справяне с пряката и непряката дискриминация. По този начин също се цели да се обхванат и необоснованите разлики в третирането въз основа на други разграничителни критерии, които водят до същия резултат както прилагането на критерии, пряко свързани с гражданството или местопребиваването, включително когато клиентът се намира постоянно или временно в друга държава членка, или с мястото на установяване на клиентите. По-специално, такива други критерии може да се прилагат въз основа на информация за физическото местоположение на клиентите — например IP адресът, използван за достъп до онлайн интерфейс, предоставеният за доставка на стоките адрес, направеният избор на език или държавата членка, в която е издаден платежният инструмент на клиента.
- (7) Настоящият регламент следва да не се прилага по отношение на ситуации, които са чисто вътрешни за дадена държава членка, когато всички относими елементи на сделката са ограничени в рамките на една-единствена държава членка, по-специално гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиента или търговеца, местоизпълнението, използваните при сделката или предложението платежни средства, както и използването на онлайн интерфейс.
- (8) Някои регулаторни и административни пречки за търговците в Съюза в определени сектори на услугите бяха премахнати в резултат на прилагането на Директива 2006/123/ЕО. Следователно по отношение на нейния материален обхват, следва да се гарантира съответствие между настоящия регламент и Директива 2006/123/ЕО.

⁽¹⁾ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).

Съответно настоящият регламент следва да се прилага, наред с другото, за услуги, предоставяни по електронен път, които не са аудио-визуални и чиято основна характеристика е предоставянето на достъп до защитени с авторско право произведения или до други защитени обекти и на възможност за ползването им, което обаче подлежи на специалното изключение и последващата оценка на въпросното изключение, предвидени в настоящия регламент. Аудио-визуални услуги, включващи услуги, чиято основна цел е предоставянето на достъп до излъчване на спортни събития и които се предоставят въз основа на изключителни териториални лицензи, са изключени от обхвата на настоящия регламент. Следва да се изключи и достъпът до финансови услуги на дребно, включително платежни услуги, независимо от разпоредбите на настоящия регламент по отношение на недискриминацията при плащанията.

- (9) Дискриминация може да възникне също и във връзка с услуги в областта на транспорта, по-специално по отношение на продажбата на билети за превоз на пътници. В тази връзка обаче в регламенти (ЕО) № 1008/2008 ⁽¹⁾, (ЕС) № 1177/2010 ⁽²⁾ и (ЕС) № 181/2011 ⁽³⁾ на Европейския парламент и на Съвета вече се съдържат общи забрани за дискриминация, обхващащи всички дискриминационни практики, справянето с които се цели с настоящия регламент. Освен това се предвижда, че за тази цел в близко бъдеще ще бъде изменен Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾. Поради това и с оглед да се гарантира съответствие с приложното поле на Директива 2006/123/ЕО, услугите в областта на транспорта следва да останат извън обхвата на настоящия регламент.
- (10) Когато търговец предлага пакет, който комбинира няколко услуги, или пакет от стоки в комбинация с услуги и една или повече от посочените услуги, ако се предлага(т) отделно, попада(т) в обхвата на настоящия регламент, докато друга услуга или услуги не попада(т) в него, съответният търговец следва да се съобрази със забраните, установени в настоящия регламент, по отношение на целия пакет или най-малкото да предлага отделно основните услуги, които попадат в обхвата на настоящия регламент, ако съответните услуги се предлагат на клиенти от същия търговец отделно. Когато търговец предоставя услуга или стока отделно извън пакет, търговецът следва да запази възможността да определя цената, която прилага към такава услуга или стока извън пакет, доколкото търговецът не прилага различно ценообразуване по причини, свързани с гражданството, местопребиването или мястото на установяване.
- (11) Настоящият регламент следва да не засяга приложимите правила в областта на данъчното облагане, като се има предвид, че Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) предоставя специално основание за действия на равнището на Съюза по отношение на данъчните въпроси.
- (12) Съгласно Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ изборът на право при договори между потребител и професионалист, упражняващ търговска или професионална дейност в държавата на обичайното местопребиване на потребителя, или който, по какъвто и да е начин, насочва дейността си към тази държава или няколко държави, включително и тази държава, не може да води до лишаване на потребителя от защитата, предоставена от разпоредби, от които не е възможна дерогация чрез споразумение според правото на държавата на обичайното местопребиване на потребителя. Съгласно Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾ по въпроси, свързани с договор между потребител и лице, което извършва търговска или професионална дейност в държавата членка по местоживее на потребителя, или което по какъвто и да е начин насочва тези дейности към тази държава членка или към няколко държави, включително тази държава членка, потребителят може да преяви иск срещу другата страна в съдилищата на държавата членка по своето местоживее, като искове срещу потребителя може да бъдат предявявани само в тези съдилища.
- (13) Настоящият регламент не следва да засяга правото на Съюза, отнасящо се до съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси, и по-специално разпоредбите относно приложимото право спрямо договорни задължения и относно компетентността на съдилищата, определени в регламенти (ЕО) № 593/2008 и (ЕС) № 1215/2012. По-специално само от факта, че даден търговец спазва настоящия регламент, не следва да се заключава, че съответният търговец насочва дейности към държавата членка на потребителя по смисъла на член 6,

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността (ОВ L 293, 31.10.2008 г., стр. 3).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море или по вътрешен воден път, и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 181/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно правата на пътниците в автобусния транспорт и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 14).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 20.12.2012 г., стр. 1).

параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 593/2008 и член 17, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1215/2012. Следователно фактът, че търговецът не блокира или не ограничава достъпа до онлайн интерфейс за потребител от друга държава членка, не прилага различни общи условия за достъп в случаите, предвидени в настоящия регламент, или не прилага различни условия за платежните операции в рамките на набора от приетите платежни средства, не следва сам по себе си да се счита за „насочване на дейностите на търговеца към държавата членка на потребителя“ за целите на определянето на приложимото право и приложимата компетентност. Също така не следва само по тази причина да се счита, че търговец насочва дейности към държавата членка на обичайното местопребиваване или местоживеене на потребителя, когато търговецът предоставя информация и съдействие на потребителя вследствие на сключването на договора, произтичащ от спазването от страна на търговеца на настоящия регламент.

- (14) По отношение на значението и прилагането на понятието „услуги, предоставяни по електронен път“ съгласно определението в настоящия регламент, важно е да се гарантира правна сигурност и да се осигури съгласуваност с правото на Съюза в областта на данъка върху добавената стойност (ДДС), което позволява на търговеца да декларира и да плаща ДДС по опростена процедура чрез режима за съкратено обслужване на едно гише за ДДС в съответствие с правилата относно специалния режим за неустановени данъчнозадължени лица, установен в Директива 2006/112/ЕО на Съвета ⁽¹⁾ и Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 на Съвета ⁽²⁾. Поради бързо развитие на технологиите и на търговията, понятието „услуги, предоставяни по електронен път“ следва да бъде определено по технологично неутрален начин, като се посочат основните характеристики на тези услуги, по начин, който е в съответствие с определението, предвидено в член 7, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011. Съответно когато се тълкува и прилага посоченото определение, следва надлежно да се вземат предвид допълнителните спецификации, включени в приложение II към Директива 2006/112/ЕО и в член 7, параграфи 2 и 3 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 и приложение I към него, доколкото услугите, изброени в посочените разпоредби, попадат в приложното поле на настоящия регламент.
- (15) Дискриминационните практики, справянето с които се цели с настоящия регламент, обикновено се осъществяват чрез общи условия и друга информация, определени или прилагани от съответния търговец или от негово име като предварително условие за получаване на достъп до въпросните стоки или услуги, които са предоставени на широката общественост. Такива общи условия за достъп включват, наред с другото, цените, условията за плащане и условията за доставка. Те може да са предоставени на широката общественост от търговеца или от негово име чрез различни средства като информация, публикувана в реклами, на уебсайтове или в документите за предварителния договор или за договора. Такива общи условия за достъп се прилагат при липсата на индивидуално договорено споразумение за противното, сключено пряко между търговеца и клиента. За целите на настоящия регламент индивидуално договорените условия между търговеца и клиентите не следва да се считат за общи условия за достъп.
- (16) Когато купуват стоки или услуги като крайни ползватели съгласно общите условия за достъп, потребителите и предприятията, по-конкретно микропредприятията и МСП, често са в сходно положение. Следователно както потребителите, така и предприятията следва да бъдат защитени срещу дискриминация по причини, свързани с тяхното гражданство, местопребиваване или място на установяване, когато действат като клиенти по смисъла на настоящия регламент. Защитата обаче следва да не обхваща клиенти, които купуват стока или услуга с цел последваща препродажба, преобразуване, преработка или отдаване под наем, защото това би засегнало широко използвани схеми за дистрибуция между предприятията в контекста на отношенията между тях, които често се договарят двустранно и са пряко свързани с търговските стратегии нагоре и надолу по веригата. Примерите за такива схеми включват изборителното или ексклузивно разпространение, което обикновено позволява на производителите да избират търговците си на дребно при спазване на правилата за конкуренция. Следователно настоящият регламент следва да не засяга недискриминационните практики на търговците, които ограничават сделките или повтарящите се сделки, с цел да се попречи на предприятията да закупуват количества, които надвишават техните вътрешни потребности, надлежно вземайки предвид размера на предприятията, за да се установи дали покупката е само за крайна употреба.
- (17) Последниците за клиентите и за вътрешния пазар от дискриминационното третиране във връзка със сделки, свързани с продажбата на стоки или извършването на услуги в рамките на Съюза, са еднакви, независимо дали търговецът е установен в държава членка или в трета държава. Поради това и с оглед да се гарантира, че за конкуриращите се търговци има еднакви изисквания в това отношение, настоящият регламент следва да се прилага еднакво към всички търговци, включително онлайн пазарите, извършващи дейност в Съюза.

⁽¹⁾ Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 на Съвета от 15 март 2011 г. за установяване на мерки за прилагане на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 77, 23.3.2011 г., стр. 1).

- (18) За увеличаване на способността на клиентите за достъп до информация, свързана с продажбата на стоки и предоставянето на услуги в рамките на вътрешния пазар, както и за повишаване на прозрачността, включително по отношение на цените, търговците не следва да възпрепятстват — чрез използване на технологични мерки или по друг начин — клиентите да имат пълен и равен достъп до онлайн интерфейс, включително под формата на мобилни приложения, въз основа на тяхното гражданство, местопребиваване или място на установяване. Технологичните мерки, които пречат на този достъп, може да включват по-специално всякакви технологии, използвани за определяне на физическото местоположение на клиента, включително проследяването на местоположението с помощта на IP адрес или координати, получени чрез глобална навигационна спътникова система. Забраната за дискриминация по отношение на достъпа до онлайн интерфейс не следва обаче да се разбира като създаване на задължение за търговеца да участва в сделки с клиентите.
- (19) За да се гарантира равното третиране на клиентите и да се избегне дискриминацията, съгласно изискванията на настоящия регламент търговците не следва да създават своя онлайн интерфейс или да прилагат технологични средства по начин, който не би позволил на клиенти от други държави членки лесно да осъществяват поръчките си на практика.
- (20) Някои търговци използват различни версии на онлайн интерфейса си, насочени към клиенти от различни държави членки. Макар че това следва да остане възможно, пренасочването на клиенти от една версия на онлайн интерфейса към друга без тяхното изрично съгласие следва да бъде забранено. Търговците не следва да са задължени да изискват изричното съгласие на клиента всеки път, когато същият клиент посещава един и същ онлайн интерфейс. След като бъде получено изричното съгласие на клиента, включително чрез изразяване на предпочитание относно дадена лична сметка, то следва да се счита за валидно при всички последващи посещения на същия клиент на същия онлайн интерфейс. Клиентът следва да може да оттегли това съгласие по всяко време. Всички версии на онлайн интерфейса следва да остават лесно достъпни за клиента по всяко време.
- (21) В определени случаи блокирането или ограничаването на достъпа, или пренасочването без изричното съгласие на клиента към алтернативна версия на даден онлайн интерфейс по причини, свързани с гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиента, може да е необходимо, за да се гарантира спазване на правно изискване съгласно правото на Съюза или закони на дадена държава членка в съответствие с правото на Съюза, на които търговецът е подчинен поради това, че извършва дейност в тази държава членка. Такива закони може да ограничават достъпа на клиентите до определени стоки или услуги, например чрез забрана за показване на специфично съдържание в определени държави членки. Търговците не следва да бъдат възпрепятствани да спазват такива изисквания и поради това следва да могат да блокират или ограничават достъпа или да пренасочват определени клиенти или клиенти в определени територии към онлайн интерфейс, доколкото това е необходимо по тази причина. Нищо в настоящия регламент няма за цел да ограничава свободата на изразяване и свободата и плурализма на медиите, включително свободата на пресата, които са гарантирани в Съюза и в държавите членки, по-специално по силата на член 11 от Хартата на основните права на Европейския съюз (Хартата).
- (22) При няколко конкретни ситуации всички разлики в третирането на клиентите чрез прилагане на общи условия за достъп, включително категоричен отказ за продажба на стоки или предоставяне на услуги, по причини, свързани с гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите, не може да бъде обективно обосновано. В тези ситуации всяка подобна дискриминация следва да бъде забранена, така че клиентите да имат право — при посочените в настоящия регламент конкретни условия — да участват в сделки при същите условия, както местен клиент, и следва да имат пълен и равен достъп до всяка от различните предлагани стоки или услуги независимо от своето гражданство, местопребиваване или място на установяване. Поради това, когато е необходимо, търговците следва да вземат мерки за гарантиране спазването на посочената забрана за дискриминация, ако в противен случай съответните клиенти биха били възпрепятствани да получат пълен и равен достъп.
- (23) Първата от тези ситуации е, когато търговецът продава стоки и същите стоки се доставят в държава членка, в която търговецът предлага доставка съгласно общи условия за достъп, или се получават на място, договорено между търговеца и клиента, в държава членка, в която търговецът предлага такава възможност съгласно същите общи условия за достъп. При тази ситуация клиентът следва да може да купува стоките при абсолютно същите условия, включително цена и свързани с доставката на стоките условия, както подобни клиенти, пребиваващи или установени в държавата членка, в която стоките се доставят или получават. Това може да означава, че чуждестранните клиенти ще трябва да вземат стоките в тази държава членка или в друга държава членка, до която търговецът прави доставки, или да уредят със свои собствени частни средства трансграничната доставка на стоките. При тази ситуация, в съответствие с Директива 2006/112/ЕО, не е необходимо да се прави регистрация за ДДС в държавата членка на клиента.

- (24) Втората ситуация е, когато търговецът предоставя услуги, които са услуги, предоставяни по електронен път. В този случай не се изисква физическа доставка, тъй като услугите се предоставят по електронен път. Търговецът може да декларира и плаща ДДС по опростена процедура в съответствие с правилата относно режима за съкратено обслужване на едно гише, определени в Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011. Услуги, предоставяни по електронен път, включват например компютърни услуги „в облак“, услуги по съхраняване на данни, хостинг на уебсайтове и предоставяне на електронни защитни стени, използване на търсачки и интернет директории.
- (25) И накрая в ситуацията, при която търговецът предоставя услуги и тези услуги се получават от клиента на физическо място, например помещенията на търговеца или друго специфично място, където търговецът предлага да предостави услугите в рамките на територията, където търговецът извършва дейност, прилагането на различни общи условия за достъп по причини, свързани с гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиента, също не е обосновано. Тези ситуации се отнасят до предоставянето на услуги, различни от услугите, предоставяни по електронен път, като настаняване в хотели, спортни събития, автомобили под наем и билети за музикални фестивали или паркове за отдих. При тези ситуации търговецът не трябва да прави регистрация за ДДС в друга държава членка или да урежда трансгранична доставка на стоки.
- (26) При всички тези ситуации, по силата на разпоредбите на приложимото право относно договорните задължения и относно компетентността на съдилищата, определени в регламенти (ЕО) № 593/2008 и (ЕС) № 1215/2012, когато даден търговец не осъществява дейности в държавата членка на потребителя или не насочва дейности там, спазването на настоящия регламент не води до никакви допълнителни разходи за търговеца, свързани с компетентността на съдилищата или разлики в приложимото право. Когато за разлика от това даден търговец осъществява дейности в държавата членка на потребителя или насочва дейности там, търговецът е изразил намерение да установи търговски отношения с потребители от тази държава членка и следователно е бил в състояние да вземе под внимание всички такива разходи.
- (27) Забраната за дискриминация на клиенти съгласно настоящия регламент не следва да се разбира като възпрепятстване на търговците да предлагат стоки или услуги в различни държави членки, или на някои групи клиенти с целенасочени предложения и различни общи условия за достъп, включително чрез създаването на специфичен за всяка държава интерфейс. Въпреки това, в такива ситуации търговците следва винаги да третираат клиентите си по недискриминационен начин, независимо от тяхното гражданство, местопребиваване или място на установяване, когато даден клиент желае да се възползва от такива оферти и общи условия за достъп. Тази забрана не следва да се тълкува в смисъл, че изключва прилагането на общи условия за достъп, които се различават по други причини, като например членство в определена асоциация или вноски, направени към търговеца, когато тези причини не са свързани с гражданство, местопребиваване или място на установяване. Тази забрана също така не следва да се разбира като възпрепятстване на свободата на търговците да предлагат на недискриминационна основа различни условия, включително различни цени, на различни места на продажба като магазини и уебсайтове, или да предлагат специфични оферти само на специфична територия в дадена държава членка.
- (28) Освен това тази забрана не следва да се разбира като засягаща прилагането на териториални или друг вид ограничения по отношение на оказването на съдействие на клиента след продажбата или след-продажбеното обслужване, предлагани от търговеца на клиента. Поради това настоящият регламент не следва да се разбира като възлагащ задължение за трансгранично доставяне на стоки в друга държава членка, в която търговецът иначе не би предложил възможност за такава доставка на клиентите си. Той не следва да се разбира и като предвиждащ допълнително задължение за поемане на разходи за пощенски услуги и транспорт и за монтаж и демонтаж, надхвърлящи това, което е било съгласувано в договора в съответствие с правото на Съюза и националното право. Прилагането на настоящия регламент не следва да засяга директиви 1999/44/ЕО ⁽¹⁾ и 2011/83/ЕС ⁽²⁾ на Европейския парламент и на Съвета.
- (29) Съответствието с настоящия регламент само по себе си не следва да води до задължение за даден търговец да спазва националните извъндоговорни правни изисквания, отнасящи се до съответните стоки и услуги, на държавата членка на клиента, като например етикетирание или изисквания, специфични за даден сектор, или да информира клиентите относно тези изисквания.
- (30) Търговци, попадащи в обхвата на специалния режим, предвиден в дял XII, глава 1 от Директива 2006/112/ЕО, не са длъжни да плащат ДДС в държавата членка, в която са установени. За тези търговци, когато предоставят услуги, които са услуги, предоставяни по електронен път, забраната да прилагат различни общи условия за достъп поради причини, свързани с гражданство, местопребиваване или място на установяване на клиентите, ще предполага

⁽¹⁾ Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции (ОВ L 171, 7.7.1999 г., стр. 12).

⁽²⁾ Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета текст от значение за ЕИП (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64).

изискване за регистрация, за да се начисли ДДС на други държави членки, и може да доведе до допълнителни разходи, които биха представлявали непропорционална тежест с оглед на мащаба и характеристиките на съответните търговци. Поради това тези търговци следва да бъдат освободени от посочената забрана, доколкото е приложим такъв режим.

- (31) Във всички тези случаи търговците могат в някои случаи да бъдат възпрепятствани да продават стоки или да извършват услуги на определени клиенти или на клиенти на определени територии поради причини, свързани с гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите, като следствие от специална забрана или изискване, предвидена(о) в правото на Съюза или в закони на държавите членки в съответствие с правото на Съюза. Съгласно закони на държавите членки може също да се изисква, в съответствие с правото на Съюза, търговците да спазват определени правила относно ценообразуването на книги. Търговците не следва да бъдат възпрепятствани да спазват такива закони, доколкото това е необходимо.
- (32) Съгласно правото на Съюза търговците по принцип са свободни да решават кои платежни средства желаят да приемат. В съответствие с Регламент (ЕС) 2015/751 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и с Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ търговците, които приемат платежни инструменти, свързани с карти от конкретна марка и категория, не са задължени да приемат платежни инструменти, свързани с карти от същата категория, но от друга марка, или карти от същата марка, но от друга категория. Също така търговците, които приемат дебитни карти от определена марка, не са задължени да приемат кредитни карти от същата марка, или ако приемат потребителски кредитни карти от определена марка, да приемат и корпоративни кредитни карти от същата марка. Също така търговец, който ползва услуги по инициране на плащане съгласно определението в Директива (ЕС) 2015/2366, няма задължение да приеме плащането, ако за това се изисква сключване на нов договор или изменение на съществуващ договор с доставчика на услугата по инициране на плащане. Все пак, след като веднъж е направен този избор, търговците не следва да дискриминират клиентите в Съюза, като отказват определени сделки или като по друг начин прилагат определени различни условия за плащане във връзка с тези сделки по причини, свързани с гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите. В този конкретен контекст такова необосновано различно третиране по причини, свързани с мястото на платежната сметка, мястото на установяване на доставчика на платежната услуга или мястото на издаване на платежния инструмент в рамките на Съюза, следва по същия начин да бъде изрично забранено. Допълнително следва да се припомни, че с Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ вече е забранено на всички получатели на плащания, включително търговци, да изискват банковите сметки да бъдат в определена държава членка, за да бъде прието плащане в евро. Търговецът следва да запази правото си да начислява недискриминационни такси за използването на платежен инструмент съгласно правото на Съюза. Освен това посоченото право е предмет на ограниченията, въведени от държавите членки съгласно член 62, параграф 5 от Директива (ЕС) 2015/2366.
- (33) С Директива (ЕС) 2015/2366 се въвежда стриктни изисквания за сигурност при иницирането и обработката на електронни плащания. Тези изисквания намаляват риска от измами за всички нови и по-традиционни платежни средства, особено плащанията онлайн. Доставчиците на платежни услуги са задължени да прилагат така нареченото задълбочено установяване на идентичността на клиента — процес на установяване на идентичността, с който се потвърждава самоличността на ползвателя на платежната услуга или на платежната операция. За операции от разстояние, като плащанията онлайн, изискванията за сигурност са още по-строги, като се изисква динамична връзка към сметката за операцията и сметката на получателя на плащането, за да се защити допълнително ползвателя чрез свеждане до минимум на рисковете в случай на грешка или атаки с цел измама. В резултат на тези изисквания рискът от измами при плащане при вътрешни и трансгранични покупки беше значително намален. Въпреки това в ситуации, при които търговецът не разполага с други средства за намаляване на риска от неизпълнение от страна на клиентите, включително по-конкретно трудности, свързани с оценяването на кредитоспособността на клиента, търговците следва да имат възможността да откажат доставката на стоките или предоставянето на услугата, докато не получат потвърждение, че платежната операция е била надлежно иницирана. В случая на директен дебит търговците следва да имат възможността да изискат авансово плащане чрез кредитен превод, преди стоките да бъдат изпратени или преди услугата да бъде предоставена. Различно третиране обаче следва да се базира само на обективни и добре обосновани причини.
- (34) Настоящият регламент не следва да засяга прилагането на правилата за конкуренцията, и по-специално членове 101 и 102 от ДФЕС. По-специално, настоящият регламент, и по-конкретно, разпоредбите в него относно достъпа до стоки или услуги, не следва да засягат споразумения, ограничаващи активни продажби по смисъла на

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2015/751 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 г. относно обменните такси за платежни операции, свързани с карти (ОВ L 123, 19.5.2015 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за определяне на технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директни дебити в евро и за изменение на Регламент (ЕО) № 924/2009 (ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 22).

Регламент (ЕС) № 330/2010 на Комисията ⁽¹⁾. Споразумения, налагащи на търговците задължения да не участват в пасивни продажби с определени клиенти или с групи от клиенти в определени територии, по принцип се считат за ограничаващи конкуренцията и обикновено не може да бъдат изключени от забраната, установена в член 101, параграф 1 от ДФЕС. Когато обаче такова изключение е приложимо или когато договорните ограничения не са обхванати от член 101 от ДФЕС, съществува риск те да бъдат използвани за заобикаляне на разпоредбите на настоящия регламент. Следователно съответните клаузи от такива споразумения следва да се считат за нищожни, ако налагат на търговците задължения да действат в нарушение на забраните по отношение на достъпа до онлайн интерфейс, на достъпа до стоки или услуги и на плащането, установени в настоящия регламент. Тези разпоредби се отнасят, например, до договорни ограничения, които възпрепятстват даден търговец да удовлетвори искания по инициатива на отделни клиенти за продажба на стоки, без доставка, извън договорно определената територия на търговеца по причини, свързани с гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите.

- (35) Държавите членки следва да определят един или няколко органа, отговарящи за предприемането на ефективни действия за гарантиране на спазването на настоящия регламент. Тези органи, които биха могли да включват съдилища или административни органи, следва да разполагат с необходимите правомощия да наложат на търговеца да спазва изискванията на настоящия регламент. Държавите членки следва също така да гарантират, че срещу търговците могат да бъдат предприемани ефективни, пропорционални и възпиращи мерки при всяко нарушаване на настоящия регламент.
- (36) Потребителите следва да получават съдействие от отговорните органи за улеснено разрешаване на спорове с търговци, възникнали от прилагането на настоящия регламент, включително, по целесъобразност, от органите, създадени съгласно Регламент (ЕС) № 524/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾.
- (37) Настоящият регламент следва да бъде оценяван редовно, с оглед да се предложат изменения при необходимост. Тези оценки следва да отчитат цялостното въздействие на настоящия регламент върху вътрешния пазар и върху трансграничната електронна търговия. В първата оценка следва да се обърне особено внимание на оценяването на възможното разширяване на обхвата на забраната на различни общи условия за достъп по отношение на услуги, предоставяни по електронен път, включително онези, чиято основна характеристика е предоставянето на достъп до защитени с авторско право произведения или до други защитени обекти и на възможност за ползването им, при условие че търговецът разполага с необходимите права за съответните територии. Също така тя следва да съдържа анализ на това дали обхватът на настоящия регламент следва да бъде разширен, така че да включва услугите, попадащи извън обхвата на Директива 2006/123/ЕО, при надлежно отчитане на особеностите на всяка от тях.
- (38) С оглед да се улесни ефективното прилагане на определените в настоящия регламент правила, във връзка с тях следва да бъдат достъпни и механизмите за гарантиране на трансгранично сътрудничество между компетентните органи, предвидени в Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾. Тъй като обаче Регламент (ЕО) № 2006/2004 се прилага само по отношение на законите, защитаващи интересите на потребителите, тези механизми следва да бъдат на разположение единствено когато клиентът е потребител. За тази цел Регламент (ЕО) № 2006/2004 следва да бъде съответно изменен. Тъй като Регламент (ЕО) № 2006/2004 е отменен с Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, считано от 17 януари 2020 г., посоченият регламент следва също да бъде изменен, за да се запази защитата на интересите на потребителите.
- (39) С оглед да се даде възможност за предявяване на искове за преустановяване на нарушения с цел защита на колективните интереси на потребителите по отношение на действия, които са в противоречие с настоящия регламент в съответствие с Директива 2009/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾, посочената директива също следва да бъде изменена, така че в приложение I към нея да бъде включено препращане към настоящия регламент. Потребителите следва също да бъдат насърчавани да използват пълноценно механизмите за извънсъдебно разрешаване на спорове във връзка с договорни задължения, произтичащи от договори за онлайн продажби или услуги, установени съгласно Регламент (ЕС) № 524/2013.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 330/2010 на Комисията от 20 април 2010 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики (ОВ L 102, 23.4.2010 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 524/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно онлайн решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (Регламент за ОРС за потребители) (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 г. за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите (регламент за сътрудничество в областта на защита на потребителите) (ОВ L 364, 9.12.2004 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 г. относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 345, 27.12.2017 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Директива 2009/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно исковете за преустановяване на нарушения с цел защита на интересите на потребителите (ОВ L 110, 1.5.2009 г., стр. 30).

- (40) Търговците, публичните органи и другите заинтересовани страни следва да разполагат с достатъчно време за адаптиране към разпоредбите на настоящия регламент.
- (41) За постигане на целта за ефективно справяне с пряката и непряката дискриминация, основана на гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите, е подходящо да се приеме регламент, който е пряко приложим във всички държави членки. Това е необходимо, за да се гарантира единното прилагане на правилата за недискриминация в целия Съюз и тяхното едновременно влизане в сила. Само регламент гарантира необходимата степен на яснота, единство и правна сигурност, за да се даде възможност на клиентите да се възползват изцяло от тези правила.
- (42) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно предотвратяването при сделки с търговци в рамките на Съюза на пряка и непряка дискриминация въз основа на гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите, включително необосновано блокиране на географски принцип, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки поради трансграничния характер на проблема и недостатъчната яснота на действащата правна рамка, а поради своя мащаб и потенциално въздействие върху търговията на вътрешния пазар може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (43) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите, признати в Хартата. По-специално, с настоящия регламент се цели да се гарантира пълно спазване на членове 11, 16, 17 и 38 от нея,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Цел и приложно поле

1. Настоящият регламент има за цел да допринесе за правилното функциониране на вътрешния пазар чрез предотвратяване на необоснованото блокиране на географски принцип и други форми на дискриминация, основана пряко или непряко на гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите, включително чрез допълнително изясняване на определени ситуации, при които различното третиране не може да бъде обосновано съгласно член 20, параграф 2 от Директива 2006/123/ЕО.
2. Настоящият регламент не се прилага при чисто вътрешни ситуации, при които всички имащи отношение елементи на сделката са ограничени в рамките на една-единствена държава членка.
3. Настоящият регламент не се прилага за дейностите, посочени в член 2, параграф 2 от Директива 2006/123/ЕО.
4. Настоящият регламент не засяга приложимите правила в областта на данъчното облагане.
5. Настоящият регламент не засяга приложимите правила в областта на авторското право и сродните му права, а именно правилата, предвидени в Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.
6. Настоящият регламент не засяга правото на Съюза относно съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси. Спазването на настоящия регламент не се тълкува в смисъл, че даден търговец насочва дейности към държавата членка на обичайното местопребиваване или местоживее на потребителя по смисъла на член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 593/2008 и член 17, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1215/2012. По-конкретно, когато даден търговец, който действа в съответствие с членове 3, 4 и 5 от настоящия регламент, не блокира, нито ограничава достъпа на потребителите до онлайн интерфейс, не пренасочва потребителите към версия на онлайн интерфейс, основана на тяхното гражданство или местопребиваване, която е различна от онлайн интерфейса, до който потребителите първоначално са искали да получат достъп, не прилага различни общи условия за достъп, когато продава стоки или предоставя услуги в ситуации, посочени в настоящия регламент или приема платежни инструменти, издадени в друга държава членка, на недискриминационна основа, за този търговец не се счита, че насочва дейности към държавата членка, където е обичайното местопребиваване или местоживее на потребителя, единствено на тези основания. Също така за този търговец не се счита, единствено на тези основания, че насочва дейности към държавата членка, където е обичайното местопребиваване или местоживее на потребителя, в случаите когато търговецът предоставя информация и съдействие на потребителя след сключването на договор в резултат от спазването от страна на търговеца на разпоредбите на настоящия регламент.

⁽¹⁾ Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 22.6.2001 г., стр. 10).

7. Член 20, параграф 2 от Директива 2006/123/ЕО се прилага, доколкото настоящият регламент не съдържа по-специални разпоредби.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „услуги, предоставяни по електронен път“ означава услуги, които се предоставят чрез интернет или чрез електронна мрежа и които предвид естеството им се предоставят по принцип автоматизирано, при минимална човешка намеса, и които не могат да бъдат предоставени без информационни технологии;
- 2) „обменна такса“ означава обменна такса съгласно определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2015/751;
- 3) „платежен инструмент, свързан с карта“ означава платежен инструмент, свързан с карта съгласно определението в член 2, точка 20 от Регламент (ЕС) 2015/751;
- 4) „платежна марка“ означава платежна марка съгласно определението в член 2, точка 30 от Регламент (ЕС) 2015/751;
- 5) „платежна операция“ означава платежна операция съгласно определението в член 4, точка 5 от Директива (ЕС) 2015/2366;
- 6) „платежна услуга“ означава платежна услуга съгласно определението в член 4, точка 3 от Директива (ЕС) 2015/2366;
- 7) „доставчик на платежни услуги“ означава доставчик на платежни услуги съгласно определението в член 4, точка 11 от Директива (ЕС) 2015/2366;
- 8) „платежна сметка“ означава платежна сметка съгласно определението в член 4, точка 12 от Директива (ЕС) 2015/2366;
- 9) „платежен инструмент“ означава платежен инструмент съгласно определението в член 4, точка 14 от Директива (ЕС) 2015/2366;
- 10) „директен дебит“ означава директен дебит съгласно определението в член 4, точка 23 от Директива (ЕС) 2015/2366;
- 11) „кредитен превод“ означава кредитен превод съгласно определението в член 4, точка 24 от Директива (ЕС) 2015/2366;
- 12) „потребител“ означава всяко физическо лице, което извършва дейност, различна от неговата търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия;
- 13) „клиент“ означава потребител, който е гражданин на държава членка или който има местопребиваване в държава членка или предприятие, чието място на установяване е в държава членка, и получава услуга или купува стока, или иска да го направи, в рамките на Съюза, само за крайно потребление;
- 14) „общи условия за достъп“ означава всички условия и друга информация, включително нетни продажни цени, с които се урежда достъпът на клиентите до стоки или услуги, предлагани за продажба от търговеца, които са определени, прилагани и предоставени на разположение на широката общественост от търговеца или от негово име и които се прилагат при липса на индивидуално договорено споразумение между търговеца и клиента;
- 15) „стоки“ означава всички движими материални вещи с изключение на вещите, продавани при принудително изпълнение или чрез други мерки от оправомощен от закона орган;
- 16) „онлайн интерфейс“ означава всякакъв софтуер, включително уебсайт или част от уебсайт и приложения, включително мобилни приложения, използван от търговец или от негово име и служещ за предоставяне на достъп на клиентите до стоки или услуги на търговеца с цел извършване на сделка с тези стоки или услуги;
- 17) „услуга“ означава всяка стопанска дейност, извършвана от самостоятелно заето лице обикновено срещу възнаграждение, както е посочено в член 57 от ДФЕС;
- 18) „търговец“ означава всяко физическо или юридическо лице, независимо дали собствеността е публична или частна, което действа, включително чрез всяко друго лице, действащо от името или за сметка на търговеца, за цели във връзка с търговската дейност, стопанската дейност, занаята или професията на търговеца.

Член 3

Достъп до онлайн интерфейс

1. Търговецът не блокира или ограничава — чрез използване на технологични мерки или по друг начин — достъпа на клиентите до своя онлайн интерфейс по причини, свързани с гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиента.
2. Търговецът не пренасочва клиента по причини, свързани с гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на същия клиент, към версия на своя онлайн интерфейс, която е различна от онлайн интерфейса, до който клиентът първоначално е искал да получи достъп, въз основа на неговото оформление, използван език или други характеристики, които го правят специфичен за клиенти с определено гражданство, местопребиваване или място на установяване, освен ако клиентът е дал изричното си съгласие за пренасочването.

В случай на пренасочване с изричното съгласие на клиента, версията на онлайн интерфейса на търговеца, до който клиентът е искал да получи достъп първоначално, остава лесно достъпна за този клиент.

3. Определените в параграфи 1 и 2 забрани не се прилагат, когато блокирането или ограничаването на достъпа или пренасочването е необходимо за гарантиране на спазването на правно изискване съгласно правото на Съюза или съгласно законите на държава членка в съответствие с правото на Съюза, на които се подчиняват дейностите на търговеца.

В такива случаи търговецът дава ясно и конкретно обяснение на клиентите за причините, поради които е необходимо блокирането, ограничаването на достъпа или пренасочването, за да се гарантира такова спазване. Това обяснение се дава на езика на онлайн интерфейса, до който клиентът първоначално е искал да получи достъп.

Член 4

Достъп до стоки или услуги

1. Търговецът не прилага различни общи условия за достъп до стоки или услуги по причини, свързани с гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиента, когато клиентът иска:
  - а) да закупи стоки от търговец и тези стоки или се доставят до място в държава членка, в която търговецът предлага доставка съгласно общите условия за достъп, или се получават на място, договорено между търговеца и клиента в държава членка, в която търговецът предлага такъв вариант съгласно общите условия за достъп;
  - б) да получи от търговеца услуги, предоставяни по електронен път, различни от услуги, чиято основна характеристика е предоставянето на достъп до защитени с авторско право произведения или до други защитени обекти и на възможност за ползването им, включително продажбата на защитени с авторско право произведения или защитени обекти в нематериална форма;
  - в) да получи услуги от търговец, различни от услуги, предоставяни по електронен път, на физическо място в рамките на територията на държава членка, където търговецът извършва дейност.
2. Забраната, установена в параграф 1, не възпрепятства търговците да предлагат общи условия за достъп, включително нетни продажни цени, които се различават между държавите членки или в рамките на дадена държава членка и които се предлагат на клиенти в рамките на определена територия или на определена група клиенти на недискриминационна основа.
3. Спазването на забраната, установена в параграф 1, само по себе си не означава, че даден търговец е задължен да спазва националните извъндоговорни правни изисквания на държавата членка на клиента, отнасящи се до съответните стоки и услуги или да информира клиентите относно тези изисквания.
4. Забраната, установена в параграф 1, буква б), не се прилага по отношение на търговците, които са освободени от ДДС въз основа на разпоредбите на глава 1 от дял XII от Директива 2006/112/ЕО.
5. Забраната, установена в параграф 1, не се прилага, доколкото специална разпоредба, предвидена в правото на Съюза или в закони на държавите членки в съответствие с правото на Съюза, възпрепятства търговеца да продава стоки или да предоставя услуги на определени клиенти или на клиенти в определени територии.

По отношение на продажбите на книги, установената в параграф 1 забрана не възпрепятства търговците да прилагат различни цени за клиенти в определени територии, доколкото те са задължени да правят това съгласно законите на държавите членки в съответствие с правото на Съюза.

Член 5

Недискриминация по причини, свързани с плащане

1. Даден търговец, в рамките на набора от платежни средства, които той приема, не прилага различни условия за платежна операция по причини, свързани с гражданството, местопребиваването или мястото на установяване на клиента, мястото на платежната сметка, мястото на установяване на доставчика на платежната услуга или мястото на издаване на платежния инструмент в рамките на Съюза, когато:
  - а) платежната операция е направена чрез електронна операция с кредитен превод, директен дебит или платежен инструмент, свързан с карта от същата платежна марка и категория;
  - б) изискванията за установяване на идентичността са изпълнени съгласно Директива (ЕС) 2015/2366; както и
  - в) платежните операции са във валута, която търговецът приема.
2. Когато това е обосновано по обективни причини, забраната, установена в параграф 1, не възпрепятства търговеца да откаже предаването на стоките или предоставянето на услугата, докато не получи потвърждение, че платежната операция е надлежно инициирана.
3. Забраната, установената в параграф 1, не възпрепятства търговците да изискват такси за използването на платежен инструмент, свързан с карта, обменните такси за който не се регулират по глава II от Регламент (ЕС) 2015/751, както и за онези платежни услуги, за които не се прилага Регламент (ЕС) № 260/2012, освен ако забраната или ограничението на правото да изискват такси за използването на платежни инструменти в съответствие с член 62, параграф 5 от Директива (ЕС) 2015/2366 не е било въведено в правото на държавата членка, на което е подчинена дейността на търговеца. Тези такси не превишават направените от търговеца преки разходи за използването на платежния инструмент.

Член 6

Споразумения за пасивни продажби

1. Без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) № 330/2010 и член 101 от ДФЕС, настоящият регламент не засяга споразумения, ограничаващи активните продажби по смисъла на Регламент (ЕС) № 330/2010, нито споразуменията, ограничаващи пасивните продажби по смисъла на Регламент (ЕС) № 330/2010 и които се отнасят до операции, които не попадат в приложното поле на забраните, установени в членове 3, 4 и 5 от настоящия регламент.
2. Разпоредби на споразумения, които възлагат задължения на търговците — във връзка с пасивни продажби по смисъла на Регламент (ЕС) № 330/2010 — да действат в нарушение на забраните, установени в членове 3, 4 и 5 от настоящия регламент, се считат за нищожни.

Член 7

Прилагане

1. Всяка държава членка определя орган или органи, които отговарят за адекватното и ефективно прилагане на настоящия регламент.
2. Държавите членки приемат правилата, които съдържат мерките, приложими при нарушаване на разпоредбите на настоящия регламент, и гарантират тяхното прилагане. Предвидените мерки са ефективни, пропорционални и възпиращи.
3. Посочените в параграф 2 мерки се съобщават на Комисията и се оповестяват публично на уебсайта на Комисията.

Член 8

Съдействие за потребителите

Всяка държава членка определя орган или органи, които отговарят за оказването на практическо съдействие на потребителите в случай на спор между потребител и търговец, възникнал от прилагането на настоящия регламент.

Член 9

Клауза за преразглеждане

1. До 23 март 2020 г. и след това на всеки пет години Комисията докладва на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет относно оценката на настоящия регламент. В този процес Комисията отчита цялостното въздействие на регламента върху вътрешния пазар и трансграничната електронна търговия, включително по-специално евентуалната допълнителна административна и финансова тежест за търговците, произтичаща от съществуването на различни приложими регулаторни режими в областта на потребителското договорно право. Докладът се придружава при необходимост от предложение за изменение на настоящия регламент с оглед на правното, техническо и икономическо развитие.
2. Първата оценка, посочена в параграф 1, се извършва по-специално с оглед да се оцени приложното поле на настоящия регламент и обхвата на забраната, установена в член 4, параграф 1, буква б), както и дали настоящият регламент следва да се прилага и за услуги, предоставяни по електронен път, чиято основна характеристика е предоставянето на достъп до защитени с авторско право произведения или до други защитени обекти и на възможност за ползването им, включително продажбата на защитени с авторско право произведения или защитени обекти в нематериална форма, при условие че търговецът разполага с необходимите права за съответните територии.

Член 10

Изменения на регламенти (ЕО) № 2006/2004 и (ЕС) 2017/2394 и Директива 2009/22/ЕО

1. В приложението към Регламент (ЕО) № 2006/2004 се добавя следната точка:
  - „22. Регламент (ЕС) 2018/302 на Европейския парламент и на Съвета от 28 февруари 2018 г. за преодоляване на необоснованото блокиране на географски принцип и на други форми на дискриминация въз основа на националността, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите в рамките на вътрешния пазар и за изменение на регламенти (ЕО) № 2006/2004 и (ЕС) 2017/2394 и Директива 2009/22/ЕО (ОВ L 60 I, 2.3.2018 г., стр. 1), само когато клиентът е потребител съгласно определението в член 2, точка 12 от посочения регламент.“
2. В приложението към Регламент (ЕС) 2017/2394 се добавя следната точка:
  - „27. Регламент (ЕС) 2018/302 на Европейския парламент и на Съвета от 28 февруари 2018 г. за преодоляване на необоснованото блокиране на географски принцип и на други форми на дискриминация въз основа на националността, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите в рамките на вътрешния пазар и за изменение на регламенти (ЕО) № 2006/2004 и (ЕС) 2017/2394 и Директива 2009/22/ЕО (ОВ L 60 I, 2.3.2018 г., стр. 1), само когато клиентът е потребител съгласно определението в член 2, точка 12 от посочения регламент.“
3. В приложение I към Директива 2009/22/ЕО се добавя следната точка:
  - „16. Регламент (ЕС) 2018/302 на Европейския парламент и на Съвета от 28 февруари 2018 г. за преодоляване на необоснованото блокиране на географски принцип и на други форми на дискриминация въз основа на националността, местопребиваването или мястото на установяване на клиентите в рамките на вътрешния пазар и за изменение на регламенти (ЕО) № 2006/2004 и (ЕС) 2017/2394 и Директива 2009/22/ЕО (ОВ L 60 I, 2.3.2018 г., стр. 1).“

Член 11

Заключителни разпоредби

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 3 декември 2018 г.

2. Независимо от това член 6 се прилага по отношение на разпоредбите на споразумения, сключени преди 2 март 2018 г., които са съвместими с член 101 от ДФЕС и с всички еквивалентни правила на националното право в областта на конкуренцията от 23 март 2020 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 28 февруари 2018 година.

За Европейския парламент

Председател

L. PAVLOVA

За Съвета

Председател

A. TAJANI

Изявление на Комисията

Комисията взема предвид текста на член 9, приет от Европейския парламент и Съвета.

Без да се засяга правото ѝ на инициатива по силата на Договора, Комисията иска в този контекст да потвърди, че, в съответствие с член 9, в първата си оценка на настоящия регламент, която следва да бъде извършена в срок от две години след влизането в сила на регламента, тя ще направи задълбочена оценка на начина, по който регламентът се изпълнява и е допринесъл за ефективното функциониране на вътрешния пазар. По този начин тя ще вземе предвид нарастващите очаквания на потребителите, особено на онези, които нямат достъп до защитени с авторско право услуги.

Като част от оценката тя ще извърши задълбочен анализ на осъществимостта и на потенциалните разходи и ползи, произтичащи от евентуални промени в обхвата на регламента, по-специално по отношение на евентуалното заличаване на изключването на доставяните по електронен път услуги, чиято основна особеност е предоставянето на достъп до или използването на защитени с авторско право произведения или други защитени обекти, от разпоредбите на член 4, параграф 1, буква б), когато търговецът притежава необходимите права за съответните територии, като надлежно взема под внимание евентуалното въздействие, което евентуално разширяване на приложното поле на регламента би имало върху потребителите и предприятията, както и относно засегнатите сектори, в целия Европейски съюз. Комисията също така внимателно ще анализира въпроса дали в други сектори, включително тези, които не са обхванати от Директива 2006/123/ЕО, които също са изключени от приложното поле на регламента по силата на член 1, параграф 3 от него, например услугите в областта на транспорта и аудио-визуалните услуги, следва да бъдат премахнати оставащите необосновани ограничения, основани на националност, място на пребиваване или място на установяване.

Ако в оценката на Комисията се стигне до заключението, че приложното поле на регламента трябва да бъде изменено, Комисията съответно ще приложи към нея законодателно предложение.
